

prima instanță: M. Stratan
instanța de apel: E. Babei, G. Polivenco, N. Matveeva

dosarul nr: 2ra-2060/14

ÎNCHEIERE

02 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Aurica Țăruș

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Voloșciuc împotriva executorului judecătoresc Aurica Țăruș cu privire la achitarea salariului, a plăților suplimentare și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 martie 2014, prin care au fost respinse apelurile declarate de Iurie Voloșciuc și Aurica Țăruș, menținută hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 15 aprilie 2013 Iurie Voloșciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Aurica Țăruș cu privire la achitarea salariului, a plăților suplimentare și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 01 decembrie 2010, în baza ordinului nr. 1, a fost angajat în calitate de operator la Biroul Executorului Judecătoresc Aurica Țăruș. Totodată, a fost încheiat și contractul individual de muncă în baza căruia a fost stabilit salariul de funcție în mărime de 1100 lei lunar.

Menționează că la 01 iulie 2011 a fost eliberat din funcție, iar ordinul de eliberare nu i-a fost adus spre cunoștință, respectiv declară că nu cunoaște temeiul eliberării.

Susține că Aurica Țăruș nu i-a achitat salariul pe toată perioada activității, adică începând cu 01 decembrie 2010 și până la 01 iulie 2011, iar ca urmare s-a acumulat o restanță la salariu în suma de 5838,36 lei și indemnizația pentru concediu nefolosit suma de 3300,00 lei.

Explică că adresările către pârât, referitoare la achitarea salariului și a indemnizației pentru concediul nefolosit, au rămas neexecutate.

Menționează că la 28 octombrie 2011, a înaintat o plângere în adresa Inspecției Muncii prin care a solicitat investigarea cazului privind neachitarea salariului.

În urma controlului efectuat la executorul judecătoresc Aurica Țăruș, Inspekția Muncii a stabilit că restanța la plata salariului constituie 5838,36 lei, fiind întocmit în acest sens, un proces-verbal prin care i-a fost prescris să achite salariul în termen de 15 zile, dar care de asemenea a fost ignorată de către pârât.

Indică că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă la data de 05 aprilie 2013 dânsul a înaintat în adresa executorului judecătoresc o reclamație prin care a solicitat achitarea benevolă a plăților, dar care nu a fost satisfăcută, circumstanță care l-a determinat reclamantul să adreseze prezenta acțiune în instanța de judecată, în scopul încasării forțate a plăților la salariu.

Făcând referire la prevederile Codului muncii, consideră că prin refuzul executorului judecătoresc, de a achita salariul și indemnizația pentru concediul anual de odihnă nefolosit lui, i-a fost cauzat un prejudiciu moral materializat prin suferințe psihice, deoarece nu a avut careva surse financiare pentru a-și întreține existența, fiind nevoit să ia cu împrumut bani de la unele persoane, iar în unele cazuri împrumutul fiind cu dobândă.

Mai menționează că dânsul nu dispune de spațiul locativ propriu, din care motive închiriază un apartament, iar din cauza lipsei surselor financiare nu poate să-și onoreze obligațiunile față de persoane terțe, inclusiv și proprietarul imobilului închiriat.

În atare situație prejudiciul moral îl estimează, la suma de 100000 lei.

Susține că dat fiind faptul că Aurica Țăruș până în prezent nu și-a executat obligațiile față de el, este nevoit de a solicita instanței de judecată încasarea de la pârât și a plății suplimentare ca urmare a reținerii salariului.

Făcând referire la prevederile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, precizează că din 01 iulie 2011 și până la 15 aprilie 2013, perioadă formată din 649 zile, procentul care urmează a fi achitat pentru fiecare zi de întârziere constituie 9,14 lei (9138,36 lei X 0,1% = 9,14 lei).

Astfel, plata suplimentară pentru întârzierea plăților salariale constituie 649 zile X 9,14 lei = 5931,86 lei.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în temeiul prevederilor art. art. 117, 142, 329, 330, 355 Codul muncii și art. art. 94, 166, 167 CPC.

Solicită încasarea de la executorul judecătoresc Aurica Țăruș în beneficiul său a restanței de la plata salariului în mărime de 5838,36 lei, a indemnizației pentru concediul anual de odihnă nefolosit în mărime de 3300 lei, a plății suplimentare la salariu în mărime de 5931,86 lei, a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată, în primă instanță, reprezentantul reclamantului – Tudor Țurcanu, a înaintat cerere cu privire la majorarea cuantumului pretențiilor din acțiune, invocând că suplimentar la pretențiile din acțiunea de bază, solicită încasarea de la executorul judecătoresc în beneficiul lui Iurie Voloșciuc a plății suplimentare la salariu pentru perioada 15 aprilie 2013 – 12 septembrie 2013 în mărime de 1087,60 lei. (9138,36 X 0,1% = 9,14 X 119 zile = 1087,66 lei)

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 09 octombrie 2013 acțiunea reclamantului a fost admisă parțial. A fost încasat din contul executorului judecătoresc Aurica Țăruș în beneficiul lui Iurie Voloșciuc salariul neachitat în

mărime de 5838,36 lei, a indemnizației pentru concediul anual de odihnă nefolosit în mărime de 1100 lei, a plăților suplimentare la salariu în mărime de 5322,24 lei, a prejudiciului moral în mărime de 1100 lei, precum și a cheltuielilor de judecată în mărime de 2000 lei, iar în total suma de 15360, 60 lei. S-a menționat că hotărârea în partea încasării unui salariu mediu lunar, în mărime de 1100 lei, să fie executat imediat. De asemenea s-a încasat din contul executorului judecătoresc Aurica Țăruș în beneficiul statului taxa de stat, de la care a fost scutit prin lege reclamantul, în mărime de 460 lei,81 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25 martie 2014 au fost respinse apelurile declarate Iurie Voloșciuc și a executorului judecătoresc Aurica Țăruș, menținută hotărârea primei instanțe.

La 29 aprilie 2014 Aurica Țăruș a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Iurie Voloșciuc să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că instanța a interpretat și aplicat eronat legea materială și a soluționat problema drepturilor unei persoane care nu a fost implicată în proces.

În acest context explică că în acțiune Iurie Voloșciuc a indicat că contractul de muncă din 01 decembrie 2010 a fost încheiat între dânsul și biroul executorului judecătoresc Aurica Țăruș, pe când la actele dosarului se conțin un șir de materiale care indică că la constituirea relațiilor de muncă între Iurie Voloșciuc și biroul executorului judecătoresc, care nu este identic cu Aurica Țăruș ca persoană fizică.

Afirmă că reclamația privind soluționarea litigiului de muncă, depusă de avocatul Tudor Țurcanu, este adresată anume Biroului executorului judecătoresc, la fel cum și Contractul de muncă cu reclamantul din 01 decembrie 2010 conține codul fiscal al angajatorului - c/f 34527950, ultimul aparținând Biroului executorului judecătoresc, din numele căruia a acționat și Aurica Țăruș, ca executor judecătoresc.

Este de opinie că odată cu dispunerea încasării sumelor din contul executorului judecătoresc Aurica Țăruș, ca persoană fizică, instanța de judecată nu a ținut cont că a soluționat problema drepturilor unei alte persoane decât cea participantă la relațiile de muncă cu reclamantul și anume a Auricăi Țăruș ca persoană fizică, identificată prin alt cod personal, care este diferit de codul fiscal al Biroului executorului judecătoresc.

Astfel, invocă că potrivit Codului de executare și Legii privind executorii judecătorești, executorii sunt persoane fizice admise în profesia de executor judecătoresc, iar activitatea are loc prin forma de organizare a Biroului executorului judecătoresc fie individual, fie asociat.

În acest context subliniază că instanța de fond a admis acțiunea împotriva Aurici Țăruș, ca persoană fizică ce nu este subiect al raportului de muncă cu reclamantul Iurie Voloșciuc și nu a atras Biroul în calitate de intervenient.

Indică că repercusiunile neatragerii Biroului în proces constă în crearea unei incertitudini juridice grave între Aurica Țăruș ca persoană fizică și Biroul executorului judecătoresc, în sensul că chiar dacă Biroul executorului judecătoresc se desființează, debitor față de Iurie Voloșciuc rămâne Aurica Țăruș ca persoană fizică,

deși angajator este Biroul. La fel, se generează probleme de ordin financiar și fiscal între Aurica Țăruș și Birou.

Instanța de apel expunându-se asupra motivului invocat de Aurica Țăruș în cererea de apel, precum că executorul judecătoresc și Biroul executorului judecătoresc reprezintă persoane distincte, a interpretat eronat legea materială aplicând în acest context art. 21 din Codul de executare, potrivit căruia executorul judecătoresc este unica persoană împuternicită cu executarea silită a documentelor executorii, precum și a art. 2 din Legea privind executorii judecătorești, conform căruia executorul judecătoresc este persoana fizică investită cu dreptul de a îndeplini activitatea de executare.

Astfel, consideră că concluzia instanței este eronată ca urmare a interpretării eronate a normelor sus enunțate.

Menționează că executorul judecătoresc își desfășoară activitatea doar în cadrul Biroului care este identificat cu cod personal.

Referindu-se la prevederile art. 14 și 15 din Legea nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești, subliniază că instanța de apel eronat a interpretat și aplicat o normă materială, prin care nu a făcut o delimitare între executorul judecătoresc ca persoană ce efectuează acțiuni de executare silită și Biroul executorului judecătoresc (identificat cu cod fiscal distinct), în care executorul își desfășoară activitatea.

Mai indică recurenta că contrar cerințelor prevăzute la art. 373 CPC, de a se expune asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a evitat să se expună asupra circumstanțelor pe care le-a indicat în calea de atac al apelului, lăsând fondul apelului nesoluționat.

Astfel, subliniază că în fața instanței de apel au fost aduse spre soluționare împrejurări care țin de nerespectarea condițiilor contractului de muncă din partea salariatului – Iurie Voloșciuc, fiind indicat că prima instanță nu le-a dat apreciere. Totodată, indică că nici instanța de apel nu s-a expus asupra acestor motive, ceea ce prezumă că nu a soluționat fondul apelului, iar pe cale de consecință a lezat apelantei Aurica Țăruș dreptul la un recurs efectiv în sensul art. 13 CEDO.

La acest capitol menționează că instanța de apel a ignorat faptul că potrivit contractului individual de muncă din 01 decembrie 2010 ca zile de odihnă ale salariatului Iurie Voloșciuc au fost stabilite sâmbetele și duminicile, pe când descifrările de traversare a hotarului, puse la dispoziție de Uniunea națională a executorilor judecătorești, se desprinde că reclamantul de mai multe ori în perioada de referință a traversat frontiera RM, ca exemplu la 12 noiembrie 2010 zi de vineri, la 08 martie 2011, 12 aprilie 2011 și 24 mai 2011 zile de marți, ceea ce confirmă faptul că reclamantul nu respecta condițiile contractului individual de muncă, generând necesitatea emiterii ordinului din 01 iulie 2011 privind desfacerea contractului individual de muncă în temeiul art. 86 lit. h) Codul muncii.

La fel, indică că reclamantul nu a contestat în instanța de judecată ordinul de concediere, fapt care se prezumă că dânsul recunoaște legalitatea motivelor de concediere, care îi sunt imputabile, iar drept consecință se impune temeinicia afirmațiilor date de Aurica Țăruș privind încălcarea condițiilor contractului individual de muncă din vina reclamantului, astfel încât neachitarea salariului corespunde

normei prevăzute la art. 1 și 131 Codul muncii, prin care angajatorul nu este obligat la plata salariului în condițiile neexecutării de către salariat a obligațiilor sale.

Consideră că decizia Curții de Apel Bălți din 25 martie 2014 este una incompletă, iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Aurica Țăruș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod

direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Aurica Țăruș, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Aurica Țăruș ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Aurica Țăruș se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari